

maa iøvrigt slutte mig til den høitærede Taler ligeoverfor (Behmann), og jeg mener, at der i den Omstændighed, at de Regler, som man nu vil slaae fast, ikke kunne optages i selve Loven, ligger en særlig Opfordring til strax i Praxis at udføre de Principer, man anseer for de rigtige. Hvorledes vil man vente, at disse Principer senere ville blive respecterede, naar det første Thing, der har udtalt dem, strax samme Dag fraviger dem?

Rec: Det forekommer mig ogsaa, at det er kun ved et Skjøn over de enkelte Personer, eller dog især ved et saadant Skjøn, at man ved en Sag som den nærværende kan komme til et egentligt Resultat; det er et reent personligt Spørgsmaal, idet det angaaer Vedkommendes personlige Egenstaber til at kunne gjøre sig fortjent — jeg vil kalde det saa — til at erhverve den politiske Borgerret, hvorom der er Tale. Det maa vel ogsaa være Grunden til, at man i den senere Række af Aar har indført den Praxis at foreslaae Indfødsret for hver Entelt, og, vilde man fastsætte en Afgang dertil ved almindelig Regel, saa vilde man jo komme i det Tilfælde, som nys blev berørt af den ærede foregaaende Taler, at man, saa at sige, ikke kunde nægte Noget, der opfyldte disse almindelige Betingelser for Ophold o. s. v., Afgang til at erholde Indfødsret. Desuden vilde saadanne Regler jo ofte heller ikke være anvendelige i de særlige Tilfælde. Det er jo meget ofte Tilfældet, at den, der kun har opholdt sig kort Tid i Landet, har tilegnet sig vort Fædrelands Nationalitet i den Grad, at han føler en vis Begeistring og Interesse for den og ganske identificerer sig med Alt, hvad der er Dansk. Det kan ogsaa være Tilfældet, at han, efterat have opholdt sig meget længe her i Landet, føler sig hændragen til sit tidligere Fædreland og maaskee ogsaa ved en opkommen Krise ikke kan undlade at føle, at det lange Ophold slet ikke er Noget, der giver ham en særegen Egenstøb til at kunne være dansk politisk Borger. I det Hele taget forekommer det mig, at, saa snart og varm en Fædrelandsfølelse der end ligger til Grund for den Betragtning over de almindelige Anliggender, som er opstillet i Betænkningen, saa er det dog et for idealt Formaal, man stiller

sig. Hvis man vilde komme til den Beslutning ikke at tildele Indfødsret anderledes end som en Belønning eller, rettere sagt, som en Udmærkelse til Personer, der oprindeligt ere komne fra fremmede Lande, men som saa ganske have identificeret sig med os, at de fortjene Indfødsretten, saa var det en ganske anden Sag, og jeg vilde aldeles ikke være utilbøielig til at gaae ind derpaa; men saa maatte man slutte sig til det Forslag, som den ærede næstsidste Taler ogsaa i denne Henseende har opstillet; men hvad vilde dette egentlig føre til i mange Tilfælde? For det Første kunde man ikke tænke sig, at et Initiativ til at erhverve sig Indfødsret skulde udgaae fra Noget, naar den kun skulde tildeles som Udmærkelse. Vi vilde da faae en Mængde, flere eller færre, oprindelige Ublændinge, som vilde opholde sig maaskee ofte mange Aar hos os, og som saa danne et Slags fremmede Enclaver i vor Nationalitet og i vort Statsfund; men det vilde dog vistnok ikke være heldigt, om man skulde komme til saadanne Resultater. Naar man paa den anden Side siger, hvad der ogsaa med stor Ret er anført som en almindelig Betragtning, at Tidspunktet er kommet til at være nænsom og forsigtig med, hvem man tildeleer Indfødsret, saa vilde det dog ikke være heldigt, om man opstillede saa strenge Betingelser, at Agangen til at erhverve sig en saadan næsten ikke kunde tænkes hos oprindelige Ublændinge, saa at man derved fjernede dem fra den høiere Interesse for at dele det fælles Samfunds Maal med os Andre. Det er, fra denne Side betragtet, at jeg troer, at man vistnok for tidlig vil opstille saadanne Grundsætninger, som der i denne Henseende er foreslaaet. Det er ikke blot et idealt Begreb, man opstiller for os Danske; det er Noget, hvoraf ingen Dansk, hvad Anskuelse han end nærer, særligt kan berømme sig; thi det er et ganske naturligt Instinct hos enhver Dansk, at han søger det som Ledestjerne at være forbunden med sine Landsmænd ved aandeligt Fællesskab, Sprog, Historie og nedarbejdede Minder, som forbinde en Enhed, men det er dog ikke dette, der alene forbinder Enheden i Samfundet og i Staten, der er dog ogsaa en social Enhed, en fælles Sammenknytning og fælles Samvirken, en Deeltagelse